

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΜΟΝΑΔΑ Β1**

Ταχ. Διεύθυνση : Λ. Αθηνών 54-56
Ταχ. Κωδ. : 104 41, ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Κ. Πανοπούλου
Τηλέφωνο : 210 5275230
Fax : 210 5275268

Ημερομηνία: 11-3-2014
Αριθ. πρωτ.: 5607

ΠΡΟΣ: 1. Δ/νσεις Αγροτικών Υποθέσεων
Αποκεντρωμένης Διοίκησης
Έδρες τους
2. Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας &
Κτηνιατρικής των Περιφερειών
Έδρες τους

ΚΟΙΝ.: 1. Μονάδα Γ' της ΕΥΔ ΠΑΑ
2. Μονάδα Γ2 της ΕΥΕ ΠΑΑ
3. Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές
Περιφερειών Έδρες τους
4. Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.
Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης & Αλιείας
Τμήμα Βελτίωσης Ανταγωνιστικότητας
Δομοκού 5 Τ.Κ. 104 45 Αθήνα

Θέμα: «Διευκρινίσεις όσον αφορά τα δικαιολογητικά του φακέλου υποψηφιότητας, την επιλεξιμότητα, κτλ στο Μέτρο 112 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του ΠΑΑ 2007-2013 στα πλαίσια της 2^{ης} προκήρυξης του Μέτρου 112 έτους 2014»

Σχετικό: Αρ. 26984/19-12-2013 Υ.Α. «2^η Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης έτους 2014»

Στα πλαίσια της 2^{ης} πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης του Μέτρου 112 του ΠΑΑ 2007-2013 και όσον αφορά τα δικαιολογητικά του φακέλου υποψηφιότητας των ενδιαφερομένων να ενταχθούν στο πρόγραμμα των νέων γεωργών, τα κριτήρια επιλεξιμότητας τόσο των υποψηφίων όσο και των γεωργικών εκμεταλλεύσεών τους, και λοιπά δικαιολογητικά, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

1. Υφιστάμενη κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης του υποψηφίου είναι αυτή του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης και πρέπει να περιγράφεται στην Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης του αντίστοιχου έτους (2014). Η Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης του προηγούμενου έτους της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης (2013) θα ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό της ημερομηνίας πρώτης εγκατάστασης.
2. Οι φορολογικές δηλώσεις τριετίας που απαιτούνται να υποβληθούν κατά το έτος 2014 και οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό του συνολικού οικογενειακού και του εξωγεωργικού εισοδήματος είναι αυτές των οικονομικών ετών 2011-2012-2013. Εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης έχει υποβληθεί και φορολογική δήλωση οικονομικού έτους 2014, ο υποψήφιος υποχρεούται να υποβάλλει αντίγραφο και αυτής. Ισχύουν τα αναφερόμενα στο αρ. 3697/13-2-2014 έγγραφο της Υπηρεσίας μας.
3. Το αντίγραφο της Ενιαίας Δήλωσης Εκμετάλλευσης που θα κατατεθεί με το φάκελο υποψηφιότητας για να είναι έγκυρο θα πρέπει να έχει λάβει αριθμό από το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο του ΟΠΕΚΕΠΕ.
4. Το Μητρώο κτηνοτροφικής / πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης που υποβάλλεται, κατά περίπτωση, με το φάκελο υποψηφιότητας γίνεται δεκτό εφόσον βεβαιωθεί από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ότι είναι ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου.
5. Γίνονται δεκτά όλα τα νόμιμα παραστατικά μεταβίβασης ζωικού κεφαλαίου ή μελισσοσμηνών (τιμολόγια ή ιδιωτικά συμφωνητικά αγοράς/πώλησης ή δωρεάς) εφόσον είναι θεωρημένα για το

γνήσιο της υπογραφής των συμβαλλομένων και βεβαία χρονολογία από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ. Η δωρεά ζώων ή μελισσοσμηνών μπορεί να πραγματοποιηθεί από οποιονδήποτε, αρκεί να τηρούνται οι φορολογικές διατάξεις.

6. Στον πίνακα με τα δικαιολογητικά μπορείτε να συμπληρώσετε τα συμφωνητικά για την αγορά ζώων εκεί που αναφέρονται τα δικαιολογητικά για τα μελίσσια. Επίσης μπορείτε να δημιουργήσετε νέες σειρές στη λίστα δικαιολογητικών, όπου απαιτείται.

7. Η χορήγηση της βεβαίωσης μόνιμου κατοικίας ρυθμίζεται στη διάταξη του άρθρου 279 του Ν. 3463/2006 ως ακολούθως: «Η ιδιότητα μόνιμου κατοίκου, όπου αυτή απαιτείται, βεβαιώνεται από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας. Η οικεία βεβαίωση χορηγείται εφόσον προκύπτει πραγματική εγκατάσταση στο δήμο ή στην κοινότητα, που αποδεικνύεται με την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο απόδειξης λογαριασμού ΔΕΚΟ ή αντιγράφου εκκαθαριστικού της οικείας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.). Εάν, αιτιολογημένως, η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου δεν μπορεί να αποδειχθεί από τα ανωτέρω δικαιολογητικά, αυτή αποδεικνύεται από τον ενδιαφερόμενο με κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο. Η υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μοναδικό αποδεικτικό μέσο. Σε κάθε περίπτωση ο δήμαρχος μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση της βεβαίωσης με παράθεση ειδικής αιτιολογίας» -(άρθρο 279 του Ν. 3463/2006). Η έννοια του πρόσφορου μέσου που αναφέρεται στη διάταξη για τον προσδιορισμό της μόνιμης κατοικίας δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια και εξετάζεται οτιδήποτε αποδεικνύει την κύρια και μόνιμη κατοικία του ενδιαφερόμενου (π.χ. διατήρηση κατοικίας, η εργασία, η επαγγελματική δραστηριότητα, διενέργεια αυτοψίας από όργανα της δημοτικής Αστυνομίας, κ.λπ.).

Η βεβαίωση Δημάρχου για το μόνιμο της κατοικίας είναι απαραίτητο δικαιολογητικό του φακέλου υποψηφιότητας για την έγκριση του υποψήφιου δικαιούχου. Πρόσθετα και παρά την ύπαρξη της βεβαίωσης, σε περιπτώσεις αμφιβολιών ή καταγγελίας, οι φορείς επίβλεψης και εφαρμογής εξετάζουν το μόνιμο της κατοικίας με βάση τα παραστατικά που θα προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος (αντίγραφο ισχύοντος ενοικιαστηρίου συμβολαίου θεωρημένο από την Δ.Ο.Υ., αποδείξεις οργανισμών κοινής ωφέλειας, φοίτηση παιδιών, υποβολή φορολογικής δήλωσης κλπ).

Στην περίπτωση που ο/ η υποψήφιος δηλώνει διαφορετική κατοικία από αυτή του/ της συζύγου, το μόνιμο της κατοικίας δε γίνεται αποδεκτό.

Η ύπαρξη οικογενειακής μερίδας ή η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους δε συνεπάγεται κατ' ανάγκη και την ύπαρξη μόνιμης κατοικίας.

8. Οι υφιστάμενοι δείκτες εισοδήματος / ΜΑΕ ανά στρέμμα ή κεφαλή ζώου σε επίπεδο χώρας αναγράφονται στην αρ. 26983/19-12-2013 Υπουργική Απόφαση «Έγκριση Φακέλου Υποψηφιότητας Νέου Γεωργού- Οδηγού Συμπλήρωσης Αξιολόγησης Φακέλου Υποψηφιότητας για τη 2^η πρόσκληση υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης έτους 2014 του καθεστώτος ενισχύσεων του Μέτρου 1.1.2 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Άξονα 1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013» (σελ. 38-43).

Στις περιπτώσεις ειδών καλλιεργειών ή εκτροφής ζώων που δεν περιλαμβάνονται σε αυτούς [π.χ. καλλιέργεια τρούφας, φραγκοσυκιάς, αρώνιας, ιπποφάες, goji berry, αλόη, στέβια, βασιλικός, θυμάρι, δεντρολίβανο, λεβάντα κτλ], ο φορέας εφαρμογής (Διεύθυνση Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης) δύναται να αποδεχτεί τη χρήση των δεικτών ομοειδών καλλιεργειών ή εκτροφών. Εφόσον δεν υπάρχουν ομοειδείς καλλιέργειες ή εκτροφές, η συμπλήρωση των σχετικών στηλών, θα πρέπει να συνοδεύεται από αναλυτική – επιστημονική τεκμηρίωση των τιμών που παρατίθενται. Έτσι, για τις ΜΑΕ μίας καλλιέργειας ανά στρέμμα η οποία δεν αναφέρεται στους πίνακες, θα πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά οι ΜΑΕ των επιμέρους εργασιών που η καλλιέργεια αυτή απαιτεί (για παράδειγμα καλλιεργητικές φροντίδες, συγκομιδή κ.λπ). **Εφόσον ο φορέας εφαρμογής αποδεχτεί για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια ή εκτροφή τις προτεινόμενες από ένα δικαιούχο τιμές, αυτές ισχύουν για το σύνολο των δικαιούχων. Ο φορέας εφαρμογής δύναται, επίσης, να ορίσει τιμές ΜΑΕ και Εισοδήματος μιας καλλιέργειας ή εκτροφής, αποδεχόμενος αναλυτική επιστημονική τεκμηρίωση των Υπηρεσιών του ή/και των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ. Η αποδοχή ή ο ορισμός τιμών δεικτών για μία καλλιέργεια ή εκτροφή κοινοποιείται από το φορέα εφαρμογής στην ΕΥΕ ΠΑΑ.**

9. Οι τιμές των δεικτών MAE ανά στρέμμα ή κεφαλή ζώου του Κεφαλαίου 5 του Οδηγού Συμπλήρωσης- Αξιολόγησης αφορούν στην περίοδο ενός έτους και λαμβάνονται πάντοτε υπόψη για τον υπολογισμό των MAE της γεωργικής εκμετάλλευσης, προκειμένου να προσδιοριστεί η ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης του υποψηφίου, ανεξάρτητα της πραγματικής διάρκειας της καλλιέργειας ή της εκτροφής στο έτος της πρώτης εγκατάστασης.
10. Τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης μπορεί να είναι ιδιόκτητα ή μισθωμένα ή συνδυασμός τους. Γίνεται αποδεκτή η ελάχιστη έκταση που είναι επιλέξιμη στο καθεστώς της ενιαίας ενίσχυσης και σε κάθε άλλη περίπτωση το 1 στρέμμα, με εξαίρεση τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους στα οποία είναι δυνατόν να γίνει αποδεκτή και μικρότερη έκταση.
11. **Κατά τον υπολογισμό της βαθμολογίας των κριτηρίων ένταξης, στο 4^ο κριτήριο ένταξης «ποσοστό εισοδήματος που προέρχεται από ιδιόκτητη γεωργική γη και ζώα (υφιστάμενη κατάσταση)» συμπεριλαμβάνεται στο ποσοστό και βαθμολογείται και το ιδιόκτητο μελισσοκομικό κεφάλαιο.**
12. Η διατήρηση στο Επιχειρηματικό Σχέδιο της υφιστάμενης κατάστασης επί 3 ή και 4 χρόνια χωρίς να τεκμηριώνονται λόγοι που το επιβάλλουν μπορεί να οδηγήσει στην απόρριψη της αίτησης ενίσχυσης του υποψηφίου. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 εδάφιο β) iii του άρθρου 15 της 704/2008 ΚΥΑ «Το Επιχειρηματικό Σχέδιο για να είναι έγκυρο θα πρέπει να αποδίδει με σαφήνεια τη στρατηγική που θα ακολουθήσει για τη διασφάλιση της προοδευτικής προσέγγισης και τελικής επίτευξης των δεσμευτικών στόχων, περιλαμβανομένων και των δράσεων που έχουν σχέση με τις προϋποθέσεις υπολογισμού του ύψους ενίσχυσης». Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ίδιου ανωτέρω άρθρου «Επιχειρηματικά Σχέδια, τα οποία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του εδαφίου β ανωτέρω δεν γίνονται αποδεκτά και οι αιτήσεις ενίσχυσης απορρίπτονται».
13. Για τη διαπίστωση της ιδιότητας του συντάκτη εξετάζεται το αντίγραφο του Δελτίου Παροχής Υπηρεσιών. Εάν από αυτό δεν προκύπτει η ιδιότητα του γεωτεχνικού ή τεχνολόγου γεωπονίας, μπορεί να ζητηθεί η προσκόμιση αντιγράφου πτυχίου ή οποιουδήποτε άλλου παραστατικού πιστοποίησης των σπουδών του.
14. Το Επιχειρηματικό Σχέδιο για να είναι έγκυρο θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να συντάσσεται και να υπογράφεται από γεωτεχνικό ή τεχνολόγο γεωπονίας.
15. Το Ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ του υποψηφίου και του συντάκτη του επιχειρηματικού σχεδίου θα πρέπει να αναφέρει ότι ο συντάκτης αναλαμβάνει πέραν της υποχρέωσης εκπόνησης του επιχειρηματικού σχεδίου και την υποχρέωση τεχνικής στήριξης του υποψηφίου μέχρι την ολοκλήρωσή του (υποβολή αιτημάτων τροποποίησης επιχειρηματικού σχεδίου, αιτημάτων πληρωμής, κλπ). Εφόσον ο συντάκτης του επιχειρηματικού σχεδίου έχει σχέση εργασίας σε κάποιο νομικό πρόσωπο (π.χ. εταιρεία) είναι δυνατή η σύναψη του ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ του νομικού προσώπου και του υποψηφίου βάσει του οποίου το νομικό πρόσωπο αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει γεωτεχνικό ή τεχνολόγο γεωπονίας στον υποψήφιο για την εκπόνηση του επιχειρηματικού σχεδίου του, και για την τεχνική στήριξη του υποψηφίου μέχρι την ολοκλήρωσή του επιχειρηματικού του σχεδίου (υποβολή αιτημάτων τροποποίησης επιχειρηματικού σχεδίου, αιτημάτων πληρωμής, κλπ). Επίσης, δύναται το Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών να είναι στο όνομα του νομικού προσώπου.
16. Η αναγραφή στον πίνακα 3.1. της πορείας ανά έτος των βασικών στόχων του Επιχειρηματικού Σχεδίου είναι δεσμευτική. Οι στόχοι του 3^{ου} έτους πρέπει να επιτευχθούν προκειμένου να καταβληθεί η β' δόση. Η μη επίτευξη τους θεωρείται αθέτηση των συμβατικών υποχρεώσεων του δικαιούχου. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας θα πρέπει να υποβληθεί αίτημα τροποποίησης της απόφασης έγκρισης πράξης.
17. Στους πίνακες 1 και 2 του Επιχειρηματικού Σχεδίου, εφόσον οι σειρές κάθε κατηγορίας δεν επαρκούν (πχ για την καταγραφή του συνόλου των μισθωμένων αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης) μπορεί να γίνει συγκεντρωτική εγγραφή στην τελευταία σειρά του πίνακα που θα παραπέμπει σε επισυναπτόμενο αναλυτικό πίνακα.
18. Νέος Γεωργός κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης με νεόφυτες (μη παραγωγικές) μόνιμες φυτείες **δύναται να αποδείξει την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης** με τεκμηρίωση των πραγματικών απαιτήσεων σε εργασία της εκμετάλλευσης $\geq 0,5$ MAE ή $< 0,5$ MAE.

19. Για την εγκατάσταση από Νέο Γεωργό μονίμων φυτειών απαιτούνται τουλάχιστον 10ετη μισθωτήρια (συμβολαιογραφικές πράξεις μίσθωσης νομίμως μεταγεγραμμένες στο Υποθηκοφυλακείο) εκτός εάν η παραγωγική ζωή της φυτείας είναι μικρότερη. Για μίσθωση ήδη εγκατεστημένων μονίμων φυτειών (δενδρώδεις), οι οποίες δεν έχουν ακόμα μπει στην παραγωγή απαιτούνται τουλάχιστον 10ετή μισθωτήρια συμβόλαια (εκτός εάν παραγωγική ζωή της φυτείας είναι μικρότερη).
20. Εφόσον οι εκτάσεις που αναφέρονται στα μισθωτήρια και στα συμβόλαια ιδιοκτησίας διαφέρουν από τις εκτάσεις της Ε.Δ.Ε., στην υφιστάμενη κατάσταση του Επιχειρηματικού Σχεδίου αναγράφονται οι επιλέξιμες εκτάσεις της Ε.Δ.Ε.
21. Για τα κηπευτικά χαμηλής κάλυψης δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δείκτες για κηπευτικά θερμοκηπίου.
22. Το κριτήριο επιλεξιμότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης του υποψηφίου μεγέθους τυπικών απαιτήσεων σε εργασία τουλάχιστον 0,5 ΜΑΕ στην υφιστάμενη κατάσταση, πληρείται εφόσον έχει υποβληθεί Ε.Δ.Ε. που περιλαμβάνει γεωργική εκμετάλλευση αντίστοιχου μεγέθους και έχει ήδη εγκατασταθεί μία τουλάχιστον καλλιέργεια ή εκτροφή ανεξάρτητα από το μέγεθός της. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση καλλιεργειών και αγροτεμαχίων που έχουν δηλωθεί στην υφιστάμενη κατάσταση του Επιχειρηματικού Σχεδίου και στην αρχική Ε.Δ.Ε. Το σύνολο της γεωργικής εκμετάλλευσης που περιλαμβάνεται στην Ε.Δ.Ε. θεωρείται ως υφιστάμενη κατάσταση.
23. Το μελισσοκομικό εργαστήριο του Νέου Γεωργού στην υφιστάμενη κατάσταση πρέπει να είναι χώρος που θα επιτρέπει τουλάχιστον την πραγματοποίηση των βασικών εργασιών της εκμετάλλευσης και στον οποίο θα είναι εφικτό να τηρούνται ικανοποιητικές συνθήκες καθαριότητας (συμπαγές δάπεδο, τοίχοι να καθαρίζονται εύκολα). Επίσης θα πρέπει να είναι εξοπλισμένο με έναν τουλάχιστον μελιτοεξαγωγέα.
24. Πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και θερμοκήπια υποψήφιων Νέων Γεωργών θα πρέπει να έχουν αυτονομία δηλαδή να αποτελούνται από διακριτούς χώρους με αυτόνομες παροχές ρεύματος και ύδατος (δεν επιτρέπεται η μερική μεταβίβαση της εκμετάλλευσης – συστέγαση με άλλη εκμετάλλευση).
25. Η άσκηση αλιευτικού επαγγέλματος / ιδιοκτησία αλιευτικού σκάφους καθιστά μη επιλέξιμο τον υποψήφιο στο πρόγραμμα. Απαιτείται διακοπή.
26. Η εκδήλωση στο φάκελο υποψηφιότητας Ν.Γ. της πρόθεσης πρόσβασης στα άλλα Μέτρα του Π.Α.Α. και ειδικότερα στο Μέτρο 1.2.1 (Σχέδια Βελτίωσης) και η μη υποβολή στη συνέχεια αίτησης ενίσχυσης στα άλλα Μέτρα, ενέχει συνέπειες για το νέο γεωργό εφόσον από την παράληψή του αυτή αδυνατεί να υλοποιήσει το Επιχειρηματικό του Σχέδιο, ή δεν πραγματοποιεί τη δέσμευσή του για υλοποίηση επενδύσεων άνω των 25.000 € για τις οποίες βαθμολογήθηκε.
27. Η εγγραφή κατά το παρελθόν στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων ή η χρήση κατά το παρελθόν φοροαπαλλαγής βάσει του ν. 634/1977 ή του ν. 2520/1998 προσδιορίζει πρώτη εγκατάσταση εφόσον η γεωργική εκμετάλλευση που κατείχε ο υποψήφιος ήταν μεγέθους σε εργασία $\geq 0,5$ ΜΑΕ.
28. Δεν γίνονται δεκτές στο Μέτρο 112 καλλιέργειες δασικών ειδών. Πρόσθετα η ένταξη του υποψήφιου ή του/της συζύγου σε πρόγραμμα δάσωσης **με την ιδιότητα του γεωργού** καθιστά τον υποψήφιο μη επιλέξιμο στο μέτρο.
29. Οι υποψήφιοι που εντάχθηκαν, οι ίδιοι ή ο/η σύζυγός τους, σε μέτρο αγροτικής ανάπτυξης στο παρελθόν με την ιδιότητα του γεωργού, δεν είναι επιλέξιμοι για το Μέτρο 112 ανεξαρτήτως μεγέθους γεωργικής εκμετάλλευσης. Μπορούν να κριθούν δικαιούχοι του Μέρους 112 όσοι εντάχθηκαν στο παρελθόν σε μέτρα αγροτικής ανάπτυξης ως μη γεωργοί και με γεωργική εκμετάλλευση μεγέθους σε εργασία μικρότερο της 0,5 ΜΑΕ. Την ευθύνη της απόδειξης των ανωτέρω έχει ο υποψήφιος.
30. Ο διάδοχος Πρόωρης Συνταξιοδότησης είναι επιλέξιμος στο Μέτρο 112, εφόσον η γεωργική εκμετάλλευση που δημιούργησε έφτασε ή ξεπέρασε σε μέγεθος απαιτήσεων σε εργασία την 0,5 ΜΑΕ κατά το 14μηνο που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Ομοίως είναι επιλέξιμοι κάτοχοι αγροτικού αυτοκινήτου και παραγωγοί κάτοχοι άδειας λαϊκής.
31. Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης που περιλαμβάνει γεωργική εκμετάλλευση μεγέθους σε εργασία τουλάχιστον 0,5 ΜΑΕ προσδιορίζει πρώτη εγκατάσταση, ανεξάρτητα από τυχόν εκ των υστέρων

- τροποποιήσεις της Ενιαίας Δήλωσης Εκμετάλλευσης που αφορούν στο μέγεθος σε εργασία της εκμετάλλευσης.
32. Ο υπολογισμός του μεγέθους απαιτήσεων σε εργασία της γεωργικής εκμετάλλευσης βάσει των δεικτών του κεφαλαίου 5 του Οδηγού Συμπλήρωσης Αξιολόγησης ισχύει και για όλα τα προηγούμενα της υποβολής της αίτησης έτη.
  33. Δεν γίνονται δεκτές εκ των υστέρων τροποποιήσεις φορολογικών δηλώσεων που αφορούν στη μείωση δηλωθέντων εισοδημάτων και στη διεύθυνση κατοικίας. Είναι υποχρεωτική η υποβολή όλων των αντιγράφων των φορολογικών δηλώσεων που υποβλήθηκαν (αρχικών, συμπληρωματικών, τροποποιητικών).
  34. Για στάβλους ή μελισσοκομικά εργαστήρια απαιτείται η ύπαρξη δικαιολογητικών νόμιμης κατοχής. Η υποβολή τους με το φάκελο υποψηφιότητας απαιτείται εφόσον οι εγκαταστάσεις δεν έχουν δηλωθεί στην Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης.
  35. Στις τιμές των δεικτών εισοδήματος ΜΑΕ ανά στρέμμα ή κεφαλή ζώου του κεφαλαίου 5 του Οδηγού Συμπλήρωσης- Αξιολόγησης συμπεριλαμβάνονται για τις αγελάδες ελευθέρως βοσκής και τα παράγωγά τους. Τα παράγωγα δεν μπορούν να δηλωθούν ως μόσχοι πάχυνσης.
  36. Στην υφιστάμενη κατάσταση αρκεί η άδεια εισόδου σε κοινοτικούς βοσκοτόπους, εφόσον αναφέρεται σε αυτήν ο αριθμός των ζώων.
  37. Στην περίπτωση που η παραχώρηση ζώων στον υποψήφιο έχει γίνει μετά την κατανομή των βοσκοτόπων του δήμου στους κτηνοτρόφους, ο υποψήφιος μπορεί να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία ότι κάνει χρήση των βοσκοτόπων που κατέχει ο παραχωρών (εφόσον αυτοί επαρκούν για το σύνολο των ζώων του ιδίου και του υποψηφίου) και είτε να προσκομίσει σχετική βεβαίωση του δήμου ότι θα του μισθώσει βοσκοτόπο είτε να δεσμευτεί με Υπεύθυνη Δήλωση ότι θα προσκομίσει αποδεικτικά χρήσης βοσκοτόπων στο όνομα του στην επόμενη περίοδο κατανομής βοσκοτόπων από τον Δήμο.
  38. Η υποχρέωση χρήσης βοσκοτόπων αφορά στην ποιμενική αιγοπροβατοτροφία - βοοτροφία και όχι σε άλλες μορφές ζωικών εκμεταλλεύσεων, στις οποίες η διατροφή των ζώων εξασφαλίζεται και από αγοραζόμενες ζωοτροφές.
  39. Παραγωγικά βοοειδή θεωρούνται οι έγκυες μοσχίδες 18 μηνών και πάνω.
  40. Για τη μελισσοκομία δεν απαιτείται η ύπαρξη γεωργικής έκτασης. Η ελάχιστη έκταση των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης προσδιορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 της ΚΥΑ 704/2008.
  41. Στην μελλοντική κατάσταση (Πίνακας 2- Ζωική Παραγωγή) θα αναφερθούν όλα τα ζώα αναλυτικά κατά ημερομηνία απόκτησης. Οι ημερομηνίες απόκτησης είναι δεσμευτικές. Ο τρόπος απόκτησης μπορεί να αλλάξει στην πορεία υλοποίησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου.
  42. Στην υφιστάμενη κατάσταση επιτρέπεται η συστέγαση κτηνοτροφικών μονάδων εφόσον δεν γίνεται υπέρβαση της δυναμικότητας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και έχει αποδοθεί «κωδικός αριθμός εκμετάλλευσης» και «μητρώο εκμετάλλευσης». Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις των Κτηνιατρικών και Υγειονομικών Υπηρεσιών.
  43. Στην περίπτωση που ο υποψήφιος νέος γεωργός μέχρι τώρα ήταν ασφαλισμένος ως προστατευόμενο μέλος στον ΟΓΑ μόνο για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στο σημείο που αναφέρεται το «κύριο ταμείο ασφάλισης πριν την εγκατάσταση» δεν γράφεται τίποτα. Εάν για οποιοδήποτε λόγο ο υποψήφιος έχει εγγραφεί στην κύρια ασφάλιση του ΟΓΑ, τότε θα συμπληρωθεί ο ΟΓΑ ως κύριο ταμείο ασφάλισης πριν την εγκατάσταση και ο υποψήφιος υποχρεούται να δηλώσει εάν κατείχε γεωργική εκμετάλλευση και το μέγεθός της.
  44. Εφόσον έχει υποβληθεί Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης δεν απαιτείται η υποβολή με το φάκελο υποψηφιότητας δικαιολογητικών μίσθωσης αγροτεμαχίων. Τα ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης αγροτεμαχίων μπορούν να είναι ετήσια μέχρι και 9 έτη. Τα 10ετή μισθωτήρια θα πρέπει να είναι συμβολαιογραφικά και μετεγγραμμένα στο Υποθηκοφυλακείο. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ισχύουν για την υποβολή της Ενιαίας Δήλωσης Εκμετάλλευσης.
  45. Για τον υπολογισμό του ατομικού εξωγεωργικού αλλά και του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος θα ληφθούν υπόψη τα παρακάτω στοιχεία της φορολογικής δήλωσης (Ε1).

α) «Φορολογούμενα εισοδήματα», όλα τα εισοδήματα

β) «Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία», εισοδήματα που απαλλάσσονται από το φόρο, φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και από μερίσματα ημεδαπών ΑΕ κτλ και καθαρά κέρδη από εταιρίες κτλ που φορολογήθηκαν με το άρθρο 10 ΚΦΕ και από ΕΠΕ και

γ) τα τεκμαρτά εισοδήματα.

46. Εφόσον αποδεικνύεται ότι έχουν καταβληθεί στη διάρκεια της τριετίας εφάπαξ επιδόματα τα οποία δεν υφίστανται στο έτος υποβολής της αίτησης, μπορούν να αφαιρεθούν από το μέσο όρο της τριετίας τα αντίστοιχα ποσά.
47. Δεν απαιτείται η αποτύπωση στο Επιχειρηματικό Σχέδιο της τήρησης της Πολλαπλής Συμμόρφωσης. Ο νέος γεωργός θα τηρεί τις υποχρεώσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης στις περιπτώσεις που προβλέπεται και με τις διαδικασίες που ορίζονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.
48. Το εισόδημα από παροχή υπηρεσιών με χρήση αγροτικών μηχανημάτων, το εισόδημα από εκμίσθωση γαιών καθώς και το εισόδημα από φωτοβολταϊκά δεν θεωρούνται γεωργικά εισοδήματα.
49. Δεν είναι απαραίτητη η κατάθεση με το φάκελο υποψηφιότητας πληρεξουσίου μεταβίβασης αρχηγίας από τον/ την σύζυγο στον υποψήφιο, εφόσον υπάρχει δήλωση ΟΣΔΕ στο όνομα του υποψηφίου, που περιλαμβάνει το σύνολο της οικογενειακής γεωργικής εκμετάλλευσης.
50. Αρχηγός της ενιαίας οικογενειακής γεωργικής εκμετάλλευσης μετά την πρώτη εγκατάσταση του νέου γεωργού και οπωσδήποτε μετά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης πρέπει να είναι αποκλειστικά ο νέος γεωργός.
51. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται μετά από έλεγχο του ΟΠΕΚΕΠΕ διαφοροποίηση της έκτασης των αγροτεμαχίων, αποδεκτή έκταση θα είναι αυτή που θα προκύψει από τον έλεγχο.
52. Επιτρέπονται αλλαγές στις τοποθεσίες αγροτεμαχίων στη μελλοντική κατάσταση (Δεν απαιτείται η λεπτομερής περιγραφή τους εφόσον δεν είναι γνωστά εκ των προτέρων). Η αλλαγή καλλιέργειών που επιφέρει αλλαγή κλάδου παραγωγής/ καλλιέργειας (πίνακας 7.1 του Οδηγού) εντός της ίδιας κατεύθυνσης στη μελλοντική κατάσταση δεν απαιτεί αίτημα τροποποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, αλλά έγγραφη ενημέρωση του φορέα εφαρμογής.
53. Γίνεται δεκτή η αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων για τις επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν στα πλαίσια της επίτευξης των δεσμευτικών στόχων του Επιχειρηματικού Σχεδίου οι οποίες δεν θα επιδοτηθούν από Σχέδιο Βελτίωσης. Οι επενδύσεις >25.000 € θα πρέπει να πραγματοποιηθούν ανεξάρτητα από την έγκριση ή όχι Σχεδίου Βελτίωσης.
54. Δεν απαιτείται αντίγραφο βεβαίωσης απόδοσης ΑΦΜ από τη Δ.Ο.Υ. εφόσον υφίσταται οποιοδήποτε φορολογικό έγγραφο όπου θα αναγράφεται ο ΑΦΜ του υποψηφίου νέου γεωργού.
55. Κατά τον υπολογισμό του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος του υποψηφίου (Μ.Ο. τριετίας) δεν συνυπολογίζεται το επίδομα πολύτεκνης μητέρας.
56. Εάν ο/η σύζυγος του υποψηφίου έχει ή είχε στο παρελθόν γεωργική εκμετάλλευση μεγέθους σε εργασία μεγαλύτερης ή ίσης της 0,5 ΜΑΕ, ο υποψήφιος δεν είναι επιλέξιμος στο πρόγραμμα.
57. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι πληρούν την προϋπόθεση του μόνιμου κατοίκου της Ελληνικής Επικράτειας μόνον εφόσον είναι κάτοχοι: α) εγγράφου πιστοποίησης μόνιμης διαμονής πολίτη της Ένωσης και β) δελτίο μόνιμης διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης (σελ. 26 του Οδηγού Συμπλήρωσης – Αξιολόγησης του Φακέλου Υποψηφιότητας).
58. Η βελτίωση του εισοδήματος της γεωργικής εκμετάλλευσης κατά 10% τουλάχιστον στη μελλοντική κατάσταση σε σχέση με την υφιστάμενη είναι υποχρεωτική και πρέπει να αποδεικνύεται με τη χρήση των υφισταμένων δεικτών.
59. Για την καταγραφή 2^{ης} καλλιέργειας στους πίνακες 1 και 2 του Επιχειρηματικού Σχεδίου θα ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία. Στη στήλη της αξιοποίησης θα περιγράφονται και οι δύο καλλιέργειες. Ο αριθμός των στρεμμάτων θα αναγράφεται μία φορά. Τις στήλες εισοδήματος/στρ και ανθρώπινη εργασία (ώρες/ στρ) θα αναγράφεται το άθροισμα των δύο δεικτών των καλλιεργειών. Παράλληλα θα γίνεται σημείωση ότι στο συγκεκριμένο αγροτεμάχιο υπάρχει και η 2^η καλλιέργεια.
60. Η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας δεν αποτελεί λόγω ανωτέρας βίας για να δικαιολογήσει τη διακοπή της λειτουργίας της γεωργικής εκμετάλλευσης.

61. Διπλή καλλιέργεια σε περιπτώσεις θερμοκηπιακών και υπαίθριων κηπευτικών μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Επίσης, σας ενημερώνουμε ότι, στα πλαίσια της 2^{ης} πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης του Μέτρου 112 του ΠΑΑ 2007-2013, το παρόν έγγραφο καθώς και άλλα σχετικά διευκρινιστικά έγγραφα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων <http://www.agrotikianaptixi.gr/> - Μέτρο 112 Μέτρο 112 "Εγκατάσταση Νέων Γεωργών" - 2^η Πρόσκληση – “ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ” – “ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ”.

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΙΑΤΡΙΔΗΣ